

MYSTICKÉ SKÚSENOSTI V ŽIVOTE SVÄTÉHO SYMEONA NOVÉHO TEOLÓGA

Miroslav ŽUPINA

Pravoslávna bohoslovecká fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, Prešov,
Slovenská republika

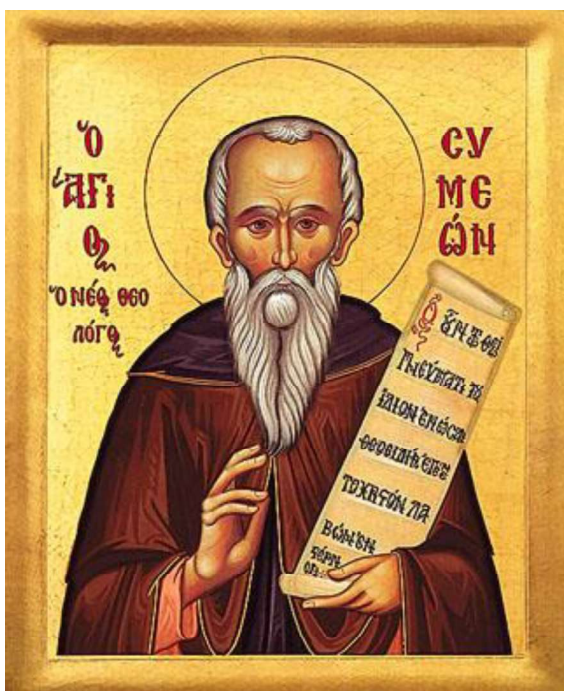
Svätý²⁸⁶ Symeon Nový Teológ po svätom apoštolovi Jánovi Teológovi a svätom Gregorovi Teológovi (Nazianskom) ako tretí dostal oficiálny titul „Teológ“. Tento titul sa nechápe v modernom akademickom zmysle, ale označuje niekoho, kto vďaka Božej blahodati a osobnej duchovnej askéze má skúsenosť z participácie na Božom živote. Prívlastok „nový“ mu dali pôvodne jeho oponenti, ktorí boli presvedčení, že prináša nové, t. j. „novotami“ pozmenené pôvodné učenie.

Prameňom biografických svedectiev o živote Symeona Nového Teológa je *Život* (Βίος, *Žumue*), ktorý približne po tridsiatich rokoch od smrti Symeona zapísal jeho učeník Nikitas Stithatos.²⁸⁷ Druhý, ešte dôležitejší prameň biografických informácií, predstavujú jeho vlastné diela, pretože takmer všetky majú zreteľný autobiografický charakter.²⁸⁸

²⁸⁶ Svätý Symeon Nový Teológ je v Pravoslávnej cirkvi uctievaný ako ctihodný („prepodobný“).

²⁸⁷ Pozri HAUSHERR, I., HORN, G. 1928. Un grand mystique byzantin. Vie de Syméon le Nouveau Théologien (949-1022) par Nicéas Stéthatos. In *Orientalia Christiana*. Vol. 12 (45). Roma, 1928. p. 1-128. Porovnaj s ВАСИЛИЙ (КРИВОШЕИН), архиепископ. 1996. *Преподобный Симеон Новый Богослов*. Нижний Новгород : Издательство Братства во имя святого князя Александра Невского, 1996. с. 16-72. KRIVOCHÉINE, B. 1963. Syméon le Nouveau Théologien. Catéchèses. In *Sources Chrétiennes*. Vol. 96. Paris, 1963. p. 15-54. TURNER, H. 1990. *St. Symeon. The New Theologian and Spiritual Fatherhood*. Brill, Leiden-New York-Köln, 1990. p. 16-36. MODA, A. 1993. Le Christ dans la vie chrétienne. Une lecture des catéchèses de Syméon le Nouveau Théologien. In *Estratto da Nicolaus*. Vol. I. Bari, 1993. p. 103-144. MCGUCKIN, J. A. 1994. Symeon the New Theologian and Byzantine Monasticism. In *Mount Athos and Byzantine Monasticism. Papers from the 28th Symposium of Byzantine Studies*. Birmingham, 1994.

²⁸⁸ Pozri ИЛАРИОН (АЛФЕЕВ), митрополит. 2013. *Преподобный Симеон Новый Богослов и православное Предание*. Москва : Издательство Московской Патриархии Русской Православной Церкви, 2013. с. 13.

Svätý Symeon Nový Teológ

Svätý Symeon Nový Teológ sa narodil v roku 949 v Galati (Paflagonia, severná časť Malej Ázie; dnešné Turecko). Jeho rodičia, Vasilios a Theofania, patrili k zámožnej a vplyvnej malmestskej šľachte.²⁸⁹ Už od raného detstva vynikal mnohými vedomosťami a schopnosťami, preto ako jedenásťročný odišiel k svojmu strýkovi do Konštantinopola, kde získal prvotné vzdelanie, navštevoval gramatickú (strednú) školu, avšak odmietol pokračovať v štúdiu rétoriky a filozofie.²⁹⁰ Vďaka strýkovi aj Symeon stal sa príslušníkom cisárskeho dvora Vasiliosa II. Porfyrogeneta (Bulharobijca).

Avšak ani vzdelanie, ani významné spoločenské postavenie ho neuspokojovali. Kariéra, ktorá sa mu ponúkala, ho tiež nepriťahovala a tak pod vplyvom vnútorného osvietenia vydal sa hľadať osobu, ktorá by mu vo chvíľach pochyb a rozpakov pomohla nájsť vnútorný pokoj. Jeho srdce čoraz intenzívnejšie túžilo vzdať sa tohto pomínutelného sveta a nájsť pravý zmysel života.

Keď mal štrnásť rokov, zoznámil sa s jednoduchým človekom, Symeonom,²⁹¹ mníchom zo Studitského kláštora v Konštantinopole, ktorý ho motivoval, aby svoj život venoval askéze, modlitbe a striedmosti. Nakoľko sa vyznačoval hlbokými duchovnými skúsenosťami, v jeho osobe našiel Symeon Nový Teológ svojho učiteľa a v podstate duchovného otca. V. Krivochein dodáva, že od tohto zoznámenia sa v živote mladého Symeona začína úplne nová etapa. Po vonkajšej stránke sa nič zásadné nezmenilo, avšak čoraz častejšie navšte-

²⁸⁹ Pozri HAUSHERR, I., HORN, G. 1928. Un grand mystique byzantin. Vie de Syméon le Nouveau Théologien (949-1022) par Nicéas Stéthatos, 2. In *Orientalia Christiana*. Vol. 12 (45). Roma, 1928.

²⁹⁰ Pozri HAUSHERR, I., HORN, G. 1928. Un grand mystique byzantin. Vie de Syméon le Nouveau Théologien (949-1022) par Nicéas Stéthatos, 2, 23-26. In *Orientalia Christiana*. Vol. 12 (45). Roma, 1928.

²⁹¹ gr. Συμεών ο Ευλαβής; rus. Симеон Благоговейный

voval svojho duchovného otca a oduševnene plnil nariadenia svojho učiteľa.²⁹² Jeho láska a úcta k nemu bola tak veľká, že si ho nielen ctil ako múdreho otca, ale považoval ho za svätého, a ani o vlások sa neodchýlil od jeho vôle. Celý sa oddal svojou láskou svojmu učiteľovi, dokonca bozkával to miesto, kde sa starec modlil a jeho pokora bola tak veľká, že sa necítil byť dôstojný dotýkať sa jeho šiat.²⁹³

Raz mu dal prečítať knihu od svätého Marka Pustovníka (Askétu)²⁹⁴ s názvom *O duchovnom zákone*.²⁹⁵ V tomto texte svätý Symeon Nový Teológ našiel „náuku“, ktorá ho veľmi zaujala, pretože mu dávala odpovede na jeho otázky. „Ak hľadáš duchovné uzdravenie, buď pozorný k svojmu svedomiu, a všetko, čo ti hovorí, urob to, a budeš mať z toho úžitok.“²⁹⁶ Od chvíle, kedy prečítal tieto slová - ako sám poznamenal – neučinil nič bez toho, aby sa nespýtal, či mu svedomie niečo nevyčíta.

Vďaka odporúčeniu svojho duchovného otca sa Symeon dostal na dvor istého patricija. Cez deň sa venoval práci, ale po večeroch, kedy to nikto nemohol vidieť, venoval sa čítaniu spisov, ktoré dostával od svojho učiteľa. Nikto ani len netušil, že jeho život – zdanlivo obyčajný – sa ubera zvláštnou cestou. Okrem čítania duchovných kníh často až do hlbkej noci trávil čas v úprimných modlitbách k Bohu i Presvätej Bohorodičke.²⁹⁷

²⁹² Pozri ВАСИЛИЙ (КРИВОШЕИН), архиепископ. 1996. *Преподобный Симеон Новый Богослов*. Нижний Новгород : Издательство Братства во имя святого князя Александра Невского, 1996. с. 18.

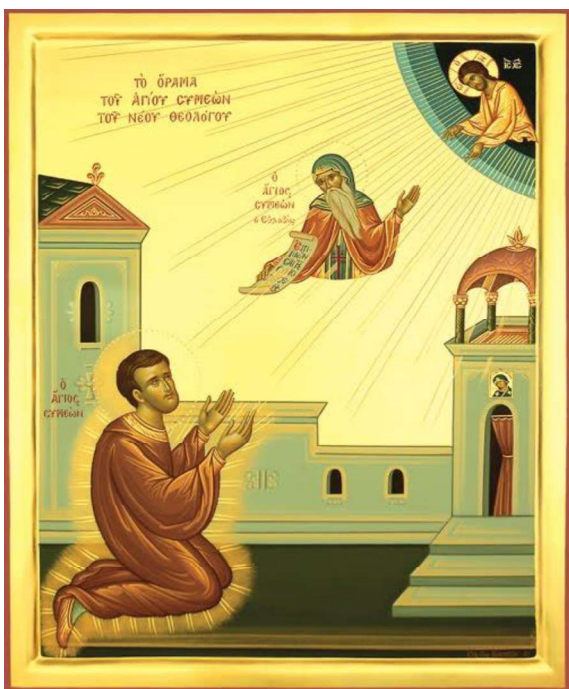
²⁹³ Pozri ИЛАРИОН (АЛФЕЕВ), митрополит. 2013. *Преподобный Симеон Новый Богослов и православное Предание*. Москва : Издательство Московской Патриархии Русской Православной Церкви, 2013. с. 17. Porovnaj s HAUSHERR, I., HORN, G. 1928. Un grand mystique byzantin. Vie de Syméon le Nouveau Théologien (949-1022) par Nicéas Stéthatos, 12, 20-26. In *Orientalia Christiana*. Vol. 12 (45). Roma, 1928.

²⁹⁴ gr. Μάρκος Ερημίτης; rus. Марк Пустынник alebo Марк Подвижник alebo Марк Аскет

²⁹⁵ Pozri ΜΑΡΚΟΣ ΕΡΗΜΙΤΗΣ. 1864. Περί νόμου πνευματικού. In MIGNE, J.-P. *Patrologia Graeca*. Vol. 65. Paris, 1864. p. 906-1140.

²⁹⁶ ΜΑΡΚΟΣ ΕΡΗΜΙΤΗΣ. 1864. Περί νόμου πνευματικού. In MIGNE, J.-P. *Patrologia Graeca*. Vol. 65. Paris, 1864. p. 913.

²⁹⁷ Pozri ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1964. Κατηχήσεις 22, 74-81. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 104. Paris, 1964.

Ikona zobrazujúca mystické videnie nestvoreného svetla

Raz, keď sa takto dlho do noci modlil a prosil o Božiu pomoc v boji proti pokušeniam, zažil prvé mystické videnie svetla, ktoré ho naplnilo nevy-sloviteľnou radosťou, že nevnímal seba, ani svoje okolie. Ide o jeho vôbec prvú skúsenosť s nestvoreným svetlom, ktorú neskôr opísal týmito slovami:

„Tak som vstúpil na miesto, kde som sa obvykle modlil a pamätajúc na slová svätého muža [Symeona Studitského] začal som hovoriť „Svätý Bože ...“. A ihneď som bol pohnutý k slzám takou veľkou túžobnou láskou k Bohu, že slovami nedokážem opísať radosť a potešenie,

*ktoré som cítil. Padol som tvárou k zemi a v tom som uvidel, ako veľké, nehmotne žiariace svetlo ma uchopilo a pojalo celú moju myseľ i dušu, takže som bol ohromený neočakávaným zázrakom a bol som akoby vo vytržení... Či v tele, či mimo tela, rozprával som sa s týmto svetlom, to svetlo to dokázalo; rozptýlilo všetky nejasnosti v mojej mysli a vyhnalo všetky pozemské starosti. Vyhnalo zo mňa všetku nechápavosť a ľarchu telesnosti, ktorá otupovala a spútavala moje údy...”*²⁹⁸

Túto prvú skúsenosť so zjavením nestvoreného svetla zažil ešte ako laik, keď mal približne dvadsať rokov. Napriek tomuto zážitku svätý Symeon opäť upadol do svetského spôsobu života. Obdobie medzi vyššie uvedenou prvou skúsenosťou s nestvoreným svetlom a vstupom do kláštora považoval za roky svojho duchovného pádu.²⁹⁹ Neskôr, keď dovŕšil dvadsaťsedem rokov, stáva sa poslušníkom významného konštantinopolského monastiera *Studiton* a zároveň „bezprostredným“ žiakom svojho duchovného učiteľa Symeona. Okrem toho, že k nemu cítil veľmi intenzívny a úprimný vzťah, často ho aj dával za príklad

²⁹⁸ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1964. Κατηχήσεις 22, 88-104. In *Sources Chrétiennes* 104, 366. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 104. Paris, 1964. p. 366.

²⁹⁹ Ποῦρι ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1965. Ευχαριστίες 2, 41-46. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 113. Paris 1965.

svojím poslucháčom, keď hovoril: „Symeon, svätý, zbožný, Studita, nestránil sa údov žiadneho človeka, nestránil sa ani pohľadu na nahé telo, akoby bol sám nahý. Vo svojom vnútri nosil Christa a sám bol Christom... Na všetky svoje údy a na údy akéhokoľvek iného človeka, jednotlivo i v celosti, vždy hľadel ako na Christa a zostával nedotknutým, neporušeným a pokojným.”³⁰⁰

Opäť čítal ďalšie duchovné knihy, aby sa poučil a zdokonalil, ale ani ich čítanie mu neprinášalo pokoj, ktorý hľadal. Často opakoval, že sa cíti ako úbohý vtáčik bez krídel. Túto situáciu však prijal s pokorou. Práve jeho veľká pokora, úprimnosť, duchovná čistota a poslušnosť ho priviedli k ďalším vide-
niam nestvoreného svetla, ktoré – aj keď v niektorých prípadoch práve kvôli pokore približuje v tretej osobe, akoby sa ho osobne netýkali – nesú pečať jeho osobnej mystickej skúsenosti.³⁰¹ Množstvo takýchto skúseností, na základe ktorých je odhaľovaná veľkosť Božej filantropie, ale sú aj vyvracané pochybnosti ohľadom možnosti či reálnosti prežívania takéhoto „priameho“ spoločenstva s nestvoreným Bohom zo strany odporcov, mu nedovoľujú mlčať a ukrývať vlastné svedectvá a skúsenosti pred ostatnými ľuďmi.³⁰²

Z jeho osobných svedectiev je tak zrejmé, že zatiaľ čo prítomnosť nestvoreného svetla ho naplňa nevysloviteľnou radosťou a sladkosťou, jeho neprítomnosť mu spôsobuje veľký a neznesiteľný zármutok.³⁰³ Tento pocit sa každou ďalšou mystickou skúsenosťou – či už v pozitívnom prežívaní tajomstva, alebo v negatívnom dopade, ktorý je spôsobený absenciou alebo ukončením zjavenia – znásobuje a zintenzívňuje.³⁰⁴ Napriek tomu Symeon, hoci sa aj snaží o čo naj-

³⁰⁰ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1969. Ὕμνοι 15, 206-212. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 156. Paris, 1969.

³⁰¹ Podrobnejšie pozri VÖLKER, W. 1974. Praxis und Theorie bei Symeon dem Neuen Theologen. In *Ein Beitrag zur byzantinischen Mystik*. Wiesbaden, 1974. s. 312 a ďalej.

³⁰² Pozri ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1965. Κατηχήσεις 34. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 113. Paris, 1965. p. 272, 286, 294. Porovnaj s ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1969. Ὕμνοι 1. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 156. Paris, 1969. p. 160.

³⁰³ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1964. Κατηχήσεις 16, 78-107. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 104. Paris, 1964. p. 246.

³⁰⁴ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1965. Ευχαριστίες 1, 164-180. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 113. Paris, 1965. p. 318. Porovnaj s ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1967. Λόγοι Ηθικοί 4, 862-873. In *Sources Chrétiennes*. Ed. J. Darrouzès. Vol. 129. Paris, 1967. p. 70 a Ὕμνοι 16, 9-30. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 174. Paris, 1971. p. 10.

podrobnejší a najcharakteristickejší opis „vlastností“ nestvoreného svetla, nezmieňuje sa celkom zreteľne o tom, čo je to za svetlo a aké je to svetlo.³⁰⁵ Aj keď čoraz častejšie dochádzalo k jeho zjaveniu, „predsa dlhý čas neuvedomoval si, že vo forme svetla sa mu zjavuje Christos.“³⁰⁶ Jediné, čo dokáže s absolútnou istotou povedať je, že aj keď má podobu hviezdy, vydáva žiaru väčšej intenzity, pretože žiari ako slnko, ktoré ju zaplavuje vlastným svetlom, ale na druhej strane to svetlo je neoddeliteľné, bezhraničné, pretože svojou jasnosťou a žiarou dominuje celému stvorenstvu demonštrujúc tým celkom zreteľne svoju nestvorenú prirodzenosť.³⁰⁷

Otázka pôvodu alebo identity nestvoreného svetla sa odhaľuje a rieši v jednej z ďalších mystických skúseností, ktorá vyúsťuje do dialógu so svetlom. Na základe nižšie uvedeného rozhovoru dochádza k odhaleniu, že zjavené svetlo je zjavením sa samotného Boha (Θεοφάνεια), a že videné svetlo je Christos. Teda, keď bol priamym svedkom ďalšieho videnia nestvoreného svetla a chcel sa presvedčiť o jeho autentickosti, obrátil sa priamo k Christovi so slovami: „Hospodine, skutočne si tu Ty?“ V srdci pocítil odozvu kladnej odpovedi, ktorá mu priniesla útechu. „Vtedy si ma, márnوترatného syna, uznal prvýkrát hodným, počuť Tvoj sladký hlas... a povedal si mi: Som Bohom, ktorý sa stal človekom z lásky k tebe. Za to, že si ma z celej svojej duše hľadal, odteraz budeš mojím bratom i mojím dedičom.“³⁰⁸ Napriek tomu ani toto zjavenie ho nenechalo úplne pokojným. Začal si klásť otázku, či aj takúto mystickú skúsenosť nie je potrebné považovať za prelesť (klam, ilúziu).³⁰⁹ Nakoniec si uvedomil, presnejšie povedané, Božia blahodať ho utvrdila v pevnej viere a presvedčení, že zjavenie je

³⁰⁵ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1964. Κατηχήσεις 22, 88-104. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 104. Paris, 1964. p. 366.

³⁰⁶ ИЛАРИОН (АЛФЕЕВ), митрополит. 2013. Преподобный Симеон Новый Богослов и православное Предание. Москва : Издательство Московской Патриархии Русской Православной Церкви, 2013. с. 26.

³⁰⁷ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1964. Κατηχήσεις 16, 127-134. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 104. Paris, 1964. p. 248.

³⁰⁸ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1965. Ευχαριστίες 2, 230-233. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, P. J. Paramelle. Vol. 113. Paris, 1965.

³⁰⁹ O otázke prelesti v duchovnom živote človeka pozri dielo vydané aj v slovenskom preklade, ktorého autorom je pravoslávny teológ Serafím ROSE. Podrobnejšie ROSE, S., jeromonach. *Pravoslávie a náboženstvo budúcnosti*. Košice : Pravoslávny farský úrad Košice.

skutočne pravé a pochádza od Boha. V konečnom dôsledku vedomie neustálej Christovej prítomnosti ho už nikdy neopúšťalo.³¹⁰

Táto „vyššia“, „dokonalejšia“ mystická skúsenosť má zásadný význam, pretože prostredníctvom nej Symeon osobitým spôsobom pochopil identitu nestvoreného Božieho svetla aj vďaka radám a duchovnému vedeniu jeho duchovného otca a učiteľa.³¹¹

Nadobudnuté pevné vedomie o autentickosti nestvoreného Božieho svetla privádza svätého Symeona k tvrdeniu, že Boha je možné poznať (vidieť) ako svetlo.³¹² Navyše, nikto nemôže skutočne a pravdivo poznať Boha iným spôsobom, ak nie práve videním Božieho svetla.³¹³ Je však potrebné dodať a vysvetliť, že keď Symeon hovorí o stotožnení Boha so svetlom, nemá na mysli iba jednu, ale všetky tri osoby Svätej Trojice. Preto raz hovorí, že videné svetlo je Christos,³¹⁴ inokedy ho stotožňuje so Svätým Duchom,³¹⁵ a zasa niekedy hovorí, že pod svetlom je treba chápať Svätú Trojicu.³¹⁶ Tento rozpor je však iba zdanlivý, v kontexte pravoslávnej triadológie totiž k žiadnemu rozporu či paradoxnému javu absolútne nedochádza. Takže bolo by chybou, ak by sa mystické skúsenosti svätého Symeona chápali iba za christocentrické, ak ich on sám vzťahuje k celej Svätej Trojici.

Na základe uvedených svedectiev svätý Symeon Nový Teológ nepovažoval svoje mystické skúsenosti za niečo neobyčajné, naopak, bol presvedčený, že

³¹⁰ Pozri ИЛАРИОН (АЛФЕЕВ), митрополит. 2013. *Преподобный Симеон Новый Богослов и православное Предание*. Москва : Издательство Московской Патриархии Русской Православной Церкви, 2013. с. 26.

³¹¹ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ, Β. Χ. 1977. *Η πνευματική πατρότης κατά Συμεών τον Νέον Θεολόγον*. Διατριβή επί διδακτορία. Θεσσαλονίκη 1977, σελ. 85.

³¹² „Φως ο Θεός και ως φως η θέα αυτού· εν γουν τη του φωτός θέα γνώσις πρώτη ότι Θεός.“ ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1967. Λόγοι Ηθικοί 5, 276-277. In *Sources Chrétiennes*. Ed. P. J. Darrouzès. Vol. 129. Paris, 1967. p. 100.

³¹³ Pozri ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1967. Λόγοι Ηθικοί 5, 255-257. In *Sources Chrétiennes*. Ed. J. Darrouzès. Vol. 129. Paris, 1967. p. 98.

³¹⁴ Pozri ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1971. Ύμνοι 22, 14-25. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 174. Paris, 1971. p. 170.

³¹⁵ Pozri ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1973. Ύμνοι 55, 115-129. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 196. Paris, 1973. p. 262.

³¹⁶ Pozri ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1967. Λόγοι Ηθικοί 8, 99-123. In *Sources Chrétiennes*. Ed. J. Darrouzès. Vol. 129. Paris, 1967. p. 228. Porovnaj s ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1969. Ύμνοι 2, 86-102. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 156. Paris, 1969. p. 182; Ύμνοι 11, 35-53. Vol. 156. p. 234. a Ύμνοι 12, 9-23. Vol. 156. p. 242.

každý, kto hľadá Boha celým svojím srdcom, je dôstojný a hodný „vidieť“ (zrieť) Božie svetlo. Z tohto dôvodu vo svojich dielach o vlastnej skúsenosti hovoril veľmi zreteľne a celkom otvorene. Predpokladal, že tým povzbudí, motivuje svojich bratov a v konečnom dôsledku ich privedie k podobnej skúsenosti, pretože podľa jeho názoru práve osobné duchovné spoločenstvo s Bohom predstavuje centrum skutočného autentického kresťanského života.³¹⁷

Zoznam bibliografických odkazov

- HAUSHERR, I., HORN, G. 1928. Un grand mystique byzantin. Vie de Syméon le Nouveau Théologien (949-1022) par Nicéas Stéthatos. In *Orientalia Christiana*. Vol. 12 (45). Roma, 1928. p. 1-128.
- ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ, Β. Χ. 1977. Η πνευματική πατρότης κατά Συμεών τον Νέον Θεολόγον. Διατριβή επί διδακτορία. Θεσσαλονίκη 1977. 156 σελ.
- ИЛАРИОН (АЛФЕЕВ), митрополит. 2013. Преподобный Симеон Новый Богослов и православное Предание. 4. изд. Москва : Издательство Московской Патриархии Русской Православной Церкви, 2013. 448 с. ISBN 978-5-88017-336-5.
- ΜΑΡΚΟΣ ΕΡΗΜΙΤΗΣ. 1864. Περί νόμου πνευματικού. In MIGNE, J.-P. *Patrologia Graeca*. Vol. 65. Paris, 1864. p. 906-1140.
- McGUCKIN, J. A. 1994. Symeon the New Theologian and Byzantine Monasticism. In *Mount Athos and Byzantine Monasticism*. Papers from the 28th Symposium of Byzantine Studies. Birmingham, 1994.
- MODA, A. 1993. Le Christ dans la vie chrétienne. Une lecture des catéchèses de Syméon le Nouveau Théologien. In *Estratto da Nicolaus*. Vol. I. Bari, 1993. p. 103-144.
- ROSE, S., jeromonach. *Pravoslávie a náboženstvo budúcnosti*. 1. vyd. Košice : Pravoslávny farský úrad Košice. 174 s. ISBN 80-968043-1-6.
- ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1964. Κατηχήσεις 6-22. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 104. Paris, 1964.

³¹⁷ Rozгі ИЛАРИОН (АЛФЕЕВ), митрополит. 2013. Преподобный Симеон Новый Богослов и православное Предание. Москва : Издательство Московской Патриархии Русской Православной Церкви, 2013. с. 26.

- ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1965. Κατηχήσεις 23-34. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 113. Paris, 1965.
- ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1965. Ευχαριστίες 1-2. In *Sources Chrétiennes*. Eds. B. Krivochéine, J. Paramelle. Vol. 113. Paris 1965.
- ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1967. Λόγοι Ηθικοί 4-15. In *Sources Chrétiennes*. Ed. J. Darrouzès. Vol. 129. Paris, 1967.
- ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1969. Ύμνοι 1-15. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 156. Paris, 1969.
- ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1971. Ύμνοι 16-40. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 174. Paris, 1971.
- ΣΥΜΕΩΝ Ο ΝΕΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ. 1973. Ύμνοι 41-58. In *Sources Chrétiennes*. Eds. J. Koder, J. Paramelle. Vol. 196. Paris, 1973.
- TURNER, H. 1990. *St. Symeon. The New Theologian and Spiritual Fatherhood*. Brill, Leiden-New York-Köln, 1990. p. 16-36. ISBN 90-04-09166-1.
- ВАСИЛИЙ (КРИВОШЕИН), архиепископ. 1996. *Преподобный Симеон Новый Богослов*. 1. изд. Нижний Новгород : Издательство Братства во имя святого князя Александра Невского, 1996. 445 с. ISBN 5-88213-014-X.
- VÖLKER, W. 1974. Praxis und Theorie bei Symeon dem Neuen Theologen. In *Ein Beitrag zur byzantinischen Mystik*. Wiesbaden: Franz Steiner Verl., 1974. Teil XIV. 489 s. ISBN 3-515-01956-1.

MYSTICAL EXPERIENCES IN LIFE OF SAINT SIMEON THE NEW THEOLOGIAN

Miroslav ŽUPINA, lecturer, Faculty of Orthodox Theology, University of Presov in Presov, Masarykova 15, 080 01 Presov, Slovakia, miroslav.zupina@unipo.sk, 00421517724729

Abstract

Objective study brings theological view on a question of mystical experiences in the life of Simeon the New Theologist. Every personal mystical experience has fundamental importance in his life because Simeon through it becomes with individual way to the closer contact with uncreated Gods light. To see Gods light in Orthodox Church means to have intensive communion with God who reveals this way to the man and world. According to Simeon's opinion already personal spiritual communion with God presents centre of real authentic Christian life. This way his mystical experiences confirm biblical true and even early patristic evidences about real of man "to see God" /Mt 5, 9/, although not by essence which is impossible but by blessing.

Keywords

Experience, communion, reveal, seeing, humility, mystery, uncreated light, joy